

ZÁKLADNÍ FAKTA O ŽIVOTĚ HENRIHO ROUSSEAU

1844

Henri Julien Félix Rousseau se narodil 21. května v Lavalu do rodiny klempíře **Juliena Rousseaua** a jeho ženy **Eléonore**, rozené Guyardové. Měl tři starší sestry a mladšího bratra.

1849–1860

Studoval na základní škole a na lyceu v Lavalu. Nepatřil mezi nadané žáky, ale získal diplom za zpěv a kreslení.

1851

Podnik Rousseauova otce se dostal do likvidace. Rodina se často stěhovala, než se v roce 1861 usadila ve městě Angers.

1863

Začal pracovat u advokáta v Angersu, kterému ukradl několik franků a poštovní známky. Aby se vyhnul přísnějšímu trestu, přihlásil se pod nátlakem rodičů do armády. V následujícím roce byl za krádež odsouzen k měsíčnímu vězení v Nantes. Po odpykání trestu se připojil ke svému pluku.

1867

Poslouchal vyprávění vojáků, kteří se vrátili z Mexika, kam byli vysláni Napoleonem III. na pomoc císaři Maxmiliánovi. Když později vysvětloval exotické náměty svých obrazů, předstíral, že se mexické výpravy zúčastnil.

1868

Po smrti svého otce byl propuštěn z armády. Odešel do Paříže a získal práci písaře u soudního vykonavatele.

1869

Oženil se s **Clémence Boitardovou**. Podle vyjádření z roku 1907 měl z tohoto manželství sedm dětí, ale pouze dcera Julia se dožila dospělosti.

1870

V době prusko-francouzské války byl povolán k pluku do Dreux, ale navzdory legendám o záchraně města se žádných bojů nezúčastnil.

1871

V prosinci byl přijat do úřadu potravní daně a od února následujícího roku vykonával dohled zejména nad obchodníky s vínem a lihovinami ve strážnicích na nábřežích Seiny a u městských bran. V této době se pravděpodobně začal věnovat malířství.

1884

Díky doporučení malíře **Félix-Augusta Clémenta** získal povolení kopírovat obrazy v Louvru, Musée du Luxembourg a na zámcích ve Versailles a Saint-Germain-en-Laye.

1885

Na Salonu odmítnutých poprvé vystavoval dva obrazy, které pravděpodobně předtím nebyly přijaty porotou oficiálního Salonu. Obdržel diplom Francouzské literární a hudební akademie za skladbu Clémence, valčík s předehrou pro housle nebo mandolínu, kterou věnoval své manželce.

1886

Poprvé se účastnil Salonu nezávislých, založeného o dva roky dříve pod heslem „bez poroty a bez cen“. S výjimkou let 1899 a 1900 tam vystavoval pravidelně.

1888

Jeho žena zemřela na tuberkulózu.

1889

Pod dojmem Světové výstavy napsal divadelní hru o třech jednáních a deseti obrazech Návštěva výstavy 1889, která byla odmítnuta divadlem Châtelet a již poprvé vydal až v roce 1947 „otec dadaismu“ **Tristan Tzara**.

1893

Odešel do důchodu, aby se naplno mohl věnovat malířství.

1894

Seznámil se s autorem dramatu Král Ubu **Alfredem Jarrym**, od něhož získal přezdívku Celník.

1895

Napsal krátkou autobiografii pro druhý díl knihy Portréty příštího století, který však nikdy nebyl vydán.

1899

Oženil se s vdovou **Joséphine Nouryovou**.

1902

Stal se učitelem u l'Association philotechnique, která pořádala kurzy kresby a malby pro dospělé.

1903

Zemřela jeho druhá manželka.

1905

Na Podzimním salonu se uvedl jedním ze svých největších obrazů, který nazval *Hladový lev se vrhá na antilopu*. Dílo bylo vystaveno poblíž obrazů **Henriho Matisse**, **Andrého Deraina** a **Maurice Vlamincka**, jež kritik **Louis Vauxcelles** označil za šelmy (les fauves), z čehož byl odvozen název pro umělecký směr fauvismus. Je možné, že kromě výrazných barev přispěla k tomuto označení přítomnost Rousseauova obrazu.

1906

Přestěhoval se do ulice Perrel 2b, kde mu sochař **Armand Queval** pronajal velký ateliér. Zde dával hodiny kreslení, malování a hudby. Prostřednictvím Jarryho se seznámil s **Guillaudem Apollinaiem**.

1907

Na Podzimním salonu vystavoval *Zaklínačku hadů*, kterou vytvořil na objednávku matky malíře **Roberta Delaunayho**. V této době poznal uměleckého kritika a sběratele německého původu Wilhelma Uhdeho, jenž se stal autorem první Rousseauovy monografie.

1908

Uhde zorganizoval jeho první výstavu, ale na pozvánky zapomněl uvést adresu. Apollinaire představil Celníka **Pablu Picassovi**, který na jeho počest připravil legendární banket v Bateau-Lavoir. Jindy se konaly večírky v Rousseauově ateliéru.

1909

Byl podmíněně odsouzen za bankovní podvod z roku 1907. Začalo se mu však dařit a jeho díla kromě **Ambroise Vollarda** a **Wilhelma Uhdeho** kupoval maďarský sběratel a obchodník **Joseph Brummer**, italský spisovatel a malíř **Ardengo Soffici**, ruský malíř **Sergej Jastrebov** (neboli Serge Férat) a jeho sestřenice **Hélène d'Éttingen** (pracující například pod pseudonymem Roch Grey).

1910

Poranil si nohu a 2. září zemřel v Neckerově nemocnici na gangrénu. Pohřbu se zúčastnilo pouze sedm osob, z umělců **Paul Signac** a **Robert Delaunay**. Apollinaire později napsal epitaf, který na náhrobek vytesal **Manuel Ortiz de Zarate** a **Constantin Brâncuși**.